

مفهوم و تعریف حد

- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) اگر $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = L$ باشد، آن‌گاه $f(a) = L$

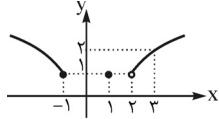
(۲) اگر تابع f در بازه‌ی باز I ، فقط در سمت راست نقطه‌ی a تعریف شده باشد، ممکن است حد تابع f در نقطه‌ی a موجود باشد.

(۳) اگر تابع f در بازه‌ی باز I ، فقط در سمت چپ نقطه‌ی a تعریف شده باشد، ممکن است حد تابع f در نقطه‌ی a موجود باشد.

(۴) اگر تابع f در بازه‌ی باز I شامل نقطه‌ی a تعریف شده باشد، (مگر احتمالاً در خود a)، آن‌گاه ممکن است حد تابع f در نقطه‌ی a موجود باشد.

x $f(x)$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100%;"> <tr> <td style="padding: 2px;">۱</td><td style="padding: 2px;">۱/۰۱</td><td style="padding: 2px;">۱/۱</td><td style="padding: 2px;">۱/۵</td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;">c</td><td style="padding: 2px;">b</td><td style="padding: 2px;">a</td><td style="padding: 2px;">۴</td></tr> </table>	۱	۱/۰۱	۱/۱	۱/۵	c	b	a	۴	تابع ۱ $f(x) = 2x + 1$ مفروض است. در جدول رویه‌رو حاصل $a + b + c$ کدام است؟ (۱) ۶/۰۲ (۲) ۶/۲۲ (۳) ۹/۲۲
۱	۱/۰۱	۱/۱	۱/۵							
c	b	a	۴							

- با توجه به نمودار تابع f ، کدام حد درست محاسبه نشده است؟

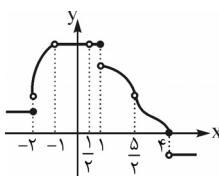

$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 1$ (۲)

$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = 2$ (۴)

$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = 1$ (۱)

$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = 1$ (۳)

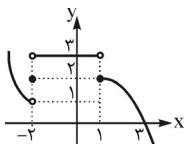
- با توجه به نمودار، تابع f در بازه‌ی $(-1, 3)$ در چند نقطه حد ندارد؟

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۲

(۴) ۱

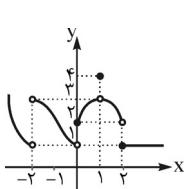
- با توجه به نمودار، کدام گزینه نادرست است؟

$\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = \infty$ (۲)

$\lim_{x \rightarrow -3} f(x) = 3$ (۴)

$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 3$ (۱)

$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = 3$ (۳)

- نمودار تابع f به شکل رویه‌رو داده شده، حاصل $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) + \lim_{x \rightarrow (-\infty)^+} f(x) - \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x)$ کدام است؟

(۱) ۶

(۲) ۲

(۳) ۵

(۴) ۳

- برای تابع $f(x) = \begin{cases} \sqrt{9-x^2} & |x| < 3 \\ 1 & x = 3 \end{cases}$ کدامیک از حدهای زیر وجود ندارد؟

$\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = 4$

$\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = 3$

$\lim_{x \rightarrow -3} f(x) = 2$

$\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = 1$

- برای تابع $f(x) = \begin{cases} x^2 + 1 & |x| \geq 2 \\ 2 & x = 1 \end{cases}$ کدامیک از حدهای زیر وجود ندارد؟

$\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = 4$

$\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = 3$

$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = 2$

$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 1$

- چه تعداد از حدهای زیر درست محاسبه نشده است؟

$\lim_{x \rightarrow 1} \sqrt{x-1} = \infty$ (۵)

(۴)

$\lim_{x \rightarrow \infty} (1 + \sqrt{x}) = 1$ (۶)

(۳)

$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 1}{x - 1} = 3$ (۷)

(۲)

$\lim_{x \rightarrow -1} \sqrt{1 - x^2} = \infty$ (الف)

(۱) هیچ

حد راست و چپ یک تابع

اگر $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = L$ باشد، کدام گزینه می‌تواند نادرست باشد؟

$$\lim_{t \rightarrow \infty} f(a+t) = L \quad (۱)$$

$$\lim_{\delta \rightarrow 0^-} f(a-\delta) = L \quad (۲)$$

$$\lim_{\delta \rightarrow 0^+} f(a+\delta) = L \quad (۳)$$

$$\lim_{t \rightarrow \infty} f(a+t) = L \quad (۴)$$

۱۰- تابع $f(x) = \begin{cases} (a+1)x + 3 & x > -3 \\ -2x^2 + b & x < -3 \end{cases}$ باشد، آن‌گاه مقدار $4a - b$ کدام است؟ (نوبتی ۱۵)

۱ (۴)

۷ (۳)

۷ (۲)

-۱ (۱)

۱۱- اگر $\lim_{x \rightarrow -4} f(x) = -1$ و $\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = -4$ باشد، آن‌گاه مقدار $4a - b$ کدام است؟ (نوبتی ۱۶)

۳ (۴)

۴ (۳)

۵ (۲)

۶ (۱)

۱۲- اگر $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = 2$ در نقطه‌ی $x = -2$ دارای حد بوده و $f(x) = \begin{cases} \sqrt{2x^2 - 4a} & x \geq 2 \\ x + b & -2 \leq x < 2 \\ x^2 + bx + 3a & x < -2 \end{cases}$ باشد، مقدار $a - b$ کدام است؟ (نوبتی ۱۷)

۵ (۴)

-۱ (۳)

-۲ (۲)

۴ (۱)

۱۳- تابع $f(x) = \begin{cases} ax^2 + bx + 3 & x \geq 3 \\ ax - 3 & x < 3 \\ x + b & \text{باشد، مقدار } a + b \text{ کدام است؟} \end{cases}$ (نوبتی ۱۸)

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۱۴- اگر $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 1$ در نقطه‌ی $x = 1$ دارای حد باشد، مقدار $a + b$ کدام است؟ (نوبتی ۱۹)

۳ (۴)

۴ (۳)

۶ (۲)

۵ (۱)

۱۵- تابع $f(x) = \frac{\sqrt{ax+b}}{x-1}$ در نقطه‌ای به طول -3 دارد. (۱) حد و مقدار دارد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۴ (۱)

(۲) حد دارد ولی مقدار ندارد. (۳) حد ندارد ولی مقدار دارد.

۱۶- تابع $f(x) = \frac{x-1}{\sqrt{x+3}-2}$ در نقطه‌ای به طول 2 دارد. (۱) حد و مقدار دارد.

۵ (۴)

$$f(x) = \frac{x|x-2|}{x^2-4}$$

۵ (۱)

(۲) حد دارد ولی مقدار ندارد. (۳) حد ندارد ولی مقدار دارد.

۱۷- تابع $f(x) = \frac{\sin \frac{\pi x}{6} + \cos \frac{2\pi x}{6}}{\tan \frac{2\pi x}{6} - \cos \frac{3\pi x}{4}}$ در نقطه‌ای به طول 2 دارد. (۱) حد و مقدار دارد.

۶ (۴)

۲ (۳)

۲ (۲)

۶ (۱)

۱۸- اگر $\lim_{x \rightarrow (-\infty)^-} f(\frac{\pi x}{3})$ باشد، حاصل $f(x) = \begin{cases} \sin \frac{\pi x}{6} + \cos \frac{2\pi x}{6} & x > -4 \\ \sin \frac{2\pi x}{6} - \cos \frac{3\pi x}{4} & x < -4 \end{cases}$ کدام است؟ (نوبتی ۲۰)

$$\frac{\sqrt{3}}{2} + 1 \quad (۴)$$

$$-\frac{\sqrt{3}+1}{2} \quad (۳)$$

$$\frac{\sqrt{3}}{2} - 1 \quad (۲)$$

$$-\frac{\sqrt{3}}{2} + 1 \quad (۱)$$

۱۹- اگر $\lim_{x \rightarrow (-1)^-} f(|\frac{\pi x-1}{3}|)$ باشد، حاصل $f(x) = \begin{cases} \tan \frac{\pi x}{4} - \cos \frac{3\pi x}{4} & x > 1 \\ \cot \frac{\pi x}{4} + \sin \frac{\pi x}{2} & x \leq 1 \end{cases}$ کدام است؟ (نوبتی ۲۱)

-۲ (۴)

۲ (۳)

-۲ (۲)

۲ (۱)

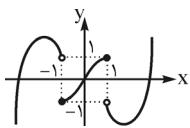
۲۰- اگر $\lim_{x \rightarrow (-\infty)^-} f(-\frac{x}{3}) = f(1)$ باشد و $f(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt{a|x-1|}}{x-1} + 1 & x > 1 \\ \sqrt{a} & x = 1 \\ ax^2 - \frac{3|x-1|}{x-1} & x < 1 \end{cases}$ آن‌گاه مقدار a کدام است؟ (نوبتی ۲۲)

$$\frac{1}{3} \quad (۴)$$

$$-1 \quad (۳)$$

$$1 \quad (۲)$$

$$-\frac{1}{3} \quad (۱)$$

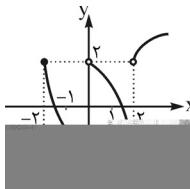
۲۱- نمودار f داده شده است. حاصل $\lim_{x \rightarrow (-1)^-} f(|x|) + \lim_{x \rightarrow \infty} f(1-x^2) + \lim_{x \rightarrow 1^+} fof(x)$ کدام است؟

۱ (۲)

۴ (۴)

۲ (۱)

۳ صفر

۲۲- با توجه به شکل روبرو حاصل $\lim_{x \rightarrow \infty^+} fofof(x)$ کدام است؟

-۱ (۲)

-۲ (۴)

۱ (۱)

۲ (۳)

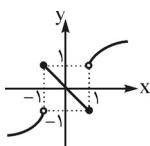
$$\lim_{x \rightarrow \infty^+} fofof(x) = \begin{cases} -x & x > 0 \\ 1 & x = 0 \\ -2x & x < 0 \end{cases}$$

-۱ (۴)

-۲ (۳)

۱ (۲)

۳ صفر

۲۴- با توجه به نمودار تابع f کدام حد نادرست محاسبه شده است؟

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f\left(\frac{x}{x}\right) = -1$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty^-} f(|x^2 - 1|) = -1$$

$$\lim_{x \rightarrow (-1)^-} |f(x)| = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(f(x)) = -1$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty^-} f(1+x^2) + \lim_{x \rightarrow \infty^-} f(1-x^2) \quad \text{باشد، حاصل } f(x) = \begin{cases} \frac{x-1}{|x-1|} & x \neq 1 \\ 0 & x = 1 \end{cases}$$

۲ (۴)

۳ صفر

-۱ (۲)

-۲ (۱)

$$\lim_{x \rightarrow \pi^-} f(x) + \lim_{x \rightarrow (-\pi)^-} f(x) \quad \text{مفروض است. حاصل } f(x) = \begin{cases} \frac{|\sin 2x| + 2 \cos x}{\sin 2x} & |x| < \pi \\ \frac{\sin 3x}{|\sin 3x|} - \cos x & |x| > \pi \end{cases}$$

-۳ (۴)

۱ (۳)

-۱ (۲)

۳ (۱)

$$27- \text{مجموع حد چپ و راست تابع } f(x) = \frac{(\sin \frac{\pi x}{2} + \cos \pi x)|x+1|}{3x^2 + 4x + 1} \text{ در نقطه } x = -1 \text{ کدام است؟}$$

-۱ (۴)

۲ (۳)

۲ صفر

-۲ (۱)

$$\lim_{x \rightarrow -1} \sqrt{3x^2 + 5x + 2} \quad \text{کدام است؟}$$

۱ (۴)

$\sqrt{10}$ (۳)

۲ صفر

۱ موجود نیست.

۲۹- چه تعداد از حد های زیر وجود دارد؟

$$\lim_{x \rightarrow 1} \sqrt{x^2 - 1 - \sqrt{x^2 - 1}} \quad (ج) \quad \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{|x-2|}{x-2} \quad (ب) \quad \lim_{x \rightarrow 3} \sqrt{\log(x-2)} \quad (\alpha)$$

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱ صفر

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}^+} f(-\frac{\pi x}{4}) = f(\frac{\pi}{4}) \quad \text{باشد، مقدار } a \text{ کدام است؟}$$

$$f(x) = \begin{cases} \frac{a |\sin x + \cos x| + 1}{\sin x + \cos x} & x \neq \frac{\pi}{4} \\ \frac{\pi x}{4} - 1 & x = \frac{\pi}{4} \end{cases}$$

$\frac{\pi}{4}$ (۴)

$-\frac{\pi}{4}$ (۳)

$-\frac{\pi}{4}$ (۲)

$\frac{\pi}{4}$ (۱)

$$31- \text{اگر } f(x) = \frac{2|x-2|}{x-2} \text{ باشد، حد چپ تابع } fof(x) \text{ در نقطه } x = 2 \text{ کدام است؟}$$

-۲ (۴)

۲ (۳)

$\frac{1}{2}$ (۲)

۱ صفر

$$32- \text{تابع } f(x) = \begin{cases} \frac{3x^2 + |x|}{2|x|} & x > 0 \\ \frac{x^2 - 2|x|}{|x|} & x < 0 \end{cases}$$

$$\text{مفروض است. حاصل } f(\sin x - \cos x) - \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}^-} f(\sin x - \cos x)$$

۳ (۴)

$-\frac{9}{2}$ (۳)

$\frac{9}{2}$ (۲)

-۳ (۱)

۳۳- تابع $f(x) = \begin{cases} \sin \pi x - \cos x & x > 0 \\ 2x - 1 & x = 0 \\ \tan \pi x - 2 \cos x & x < 0 \end{cases}$ مفروض است. حاصل کدام است؟

-۴ (۴)

-۱ (۳)

۲ صفر

-۳ (۱)

۳۴- تابع $f(x) = \begin{cases} \frac{|x|}{x} & x \neq 0, -1 \\ 0 & x = 0 \\ 2 & x = -1 \end{cases}$ مفروض است. حاصل حد راست تابع $f(x) = f(f(f(\sin x - \tan x)))$ در نقطه $x = 0$ کدام است؟

۴ صفر

۱ (۳)

۲ (۲)

-۱ (۱)

۳۵- اگر $f(x) = \begin{cases} \sin^r 2x & x \geq 0 \\ \cos^r 3x & x < 0 \end{cases}$ باشد، چه تعداد از توابع زیر در نقطه $x = 0$ دارای حد هستند؟

f · g (۵)

f - g (ج)

f + g (ب)

 $\frac{g}{f}$ (الف)

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۳۶- کدام تابع در نقطه $x = 1$ دارای حد نیست؟

$f(x) = r^{x-1}$ (۴)

$f(x) = \sqrt{\sin(x-1)}$ (۳)

$f(x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$ (۲)

$f(x) = \sqrt{\log x}$ (۱)

۳۷- کدام یک از حدود زیر وجود ندارد؟

$\lim_{x \rightarrow \infty} \log_x(x+1)$ (۴)

$\lim_{x \rightarrow 1} \log_x(1)$ (۳)

$\lim_{x \rightarrow 1} \sqrt{x-1 - \sqrt{x-1}}$ (۲)

$\lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt{\sin x - \tan x}$ (۱)

۳۸- اگر تابع $f(x) = \begin{cases} 3x^r - x & x > 1 \\ ax^r + b & x < 1 \end{cases}$ در نقطه $x = 1$ دارای حد باشند، کدام تابع زیر در

نقطه $x = 3$ دارای حد است؟

$h(x) = \begin{cases} 2ax + 2b & x > 3 \\ ax^r + bx & x < 3 \end{cases}$ (۲)

$h(x) = \begin{cases} \frac{ax}{2} + b & x > 3 \\ 2x - a & x < 3 \end{cases}$ (۱)

$h(x) = \begin{cases} 2ax + |x| & x > 3 \\ 2ax + bx & x < 3 \end{cases}$ (۴)

$h(x) = \begin{cases} ax + bx & x > 3 \\ |bx - a| & x < 3 \end{cases}$ (۳)

پاسخ‌های تشریح

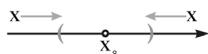
فصل ۳

۱- گزینه‌ی «۱»

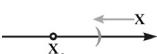
مفهوم حد

مفهوم میل کردن نقطه‌ی متحرک x به نقطه‌ی ثابت x_0 :

نقطه‌ی ثابت x_0 را روی محور افقی در نظر می‌گیریم و نقطه‌ی متحرک x را به سمت x_0 حرکت می‌دهیم. می‌گوییم x به اندازه‌ی کافی به x_0 نزدیک شده است، هرگاه x در یک بازه‌ی بسیار کوچک اطراف x_0 قرار گیرد. وقت می‌کنیم، نقطه‌ی متحرک به نقطه‌ی ثابت بسیار نزدیک می‌شود ولی هیچ‌گاه نمی‌تواند بر آن منطبق شود ($x \neq x_0$). عمل میل کردن نقطه‌ی متحرک x به نقطه‌ی ثابت x_0 را نماد $x \rightarrow x_0$ نمایش می‌دهند.

بدیهی است نزدیک شدن x به x_0 از دو سمت امکان‌پذیر است. یکی از سمت مقادیر بزرگ‌تر از x_0 یعنی سمت راست که نماد آن $x_0^+ \rightarrow x$ می‌باشد و دیگری از سمت مقادیر کوچک‌تر از x_0 یعنی سمت چپ که نماد آن $x_0^- \rightarrow x$ است. به جملات زیر و تعبیر هندسی آن‌ها وقت کنید:

هنگامی که می‌نویسیم $x_0^+ \rightarrow x$ یعنی x فقط از مقادیر بزرگ‌تر از x_0 به x میل می‌کند.

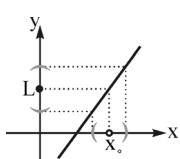

هنگامی که می‌نویسیم $x_0^- \rightarrow x$ یعنی x فقط از مقادیر کوچک‌تر از x_0 به x میل می‌کند.

مفهوم و تعبیر هندسی حد تابع:

برای پرداختن به مفهوم $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = L$ روی محور افقی یک بازه‌ی بسیار کوچک در مجاورت x_0 (با فرض $x_0 \neq x$) در نظر می‌گیریم. بدیهی است

که متناظر با این بازه روی محور عمودی خواهیم داشت. ما می‌خواهیم تابع f را به اندازه‌ی دلخواه به L نزدیک کنیم.

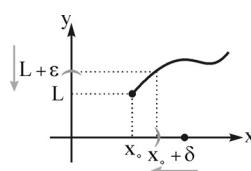
از آن جایی که y تابع x است، برای این که y به L نزدیک شود، ناچاریم x را به سمت x_0 میل دهیم. در نتیجه

اگر x وارد بازه‌ی بسیار کوچک مجاورت x_0 (با فرض $x_0 \neq x$) شود، آن‌گاه y نیز در بازه‌ی بسیار کوچک در مجاورت L قرار می‌گیرد. هنگامی که می‌نویسیم $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = L$ یعنی تابع f را می‌توان به مقدار دلخواه به L نزدیک کرد به شرطی که x به قدر کافی به x_0 نزدیک شود.

حد چپ و حد راست:

هنگامی که می‌نویسیم $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = L$ یعنی اگر بتوان برای x ‌های داخل بازه‌ی بسیار کوچک سمت چپ x_0 به

اندازه‌ی کافی به x_0 نزدیک شد، آن‌گاه مقادیر f به اندازه‌ی دلخواه به L نزدیک می‌شوند. به عبارت دیگر وقتی که x از مقادیر کوچک‌تر از x_0 به x_0 نزدیک شود، تابع f به اندازه‌ی دلخواه به نقطه‌ی L نزدیک می‌شود.

همچنین هنگامی که می‌نویسیم $\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = L$ یعنی اگر بتوان برای x ‌های داخل بازه‌ی بسیار کوچک سمت راست x_0 به اندازه‌ی کافی به x نزدیک شد، آن‌گاه مقادیر f به اندازه‌ی دلخواه به L نزدیک می‌شوند. به عبارت دیگر وقتی x از مقادیر بزرگ‌تر از x_0 به میل می‌کند، تابع f به اندازه‌ی دلخواه به نقطه‌ی L نزدیک می‌شود.

اگر x یک نقطه‌ی میانی در دامنه‌ی f باشد و تابع f در نقطه‌ی x حد راست و حد چپ داشته باشد و این دو حد با هم برابر باشند، تابع در x دارای حد است؛ و برعکس، اگر تابع در یک نقطه حد داشته باشد، در آن نقطه حد راست و حد چپ دارد و این دو حد با هم برابرند.

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = L \iff \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = L$$

اما اگر x یک نقطه‌ی انتهایی دامنه‌ی تابع f باشد، در این حالت حد چپ یا راست f در x همان حد تابع f در x است. فقط در نقاطی که نقاط میانی دامنه‌ی یک تابع هستند، مفهوم حد تابع و حد راست و چپ تابع با هم متفاوت‌اند.

در بررسی حد یک تابع، هرگاه به یکی از نقاط زیر برخوردم، ناجاریم حد چپ و راست تابع را بررسی کنیم:

۱ ریشه‌های ساده‌ی داخل قدرمطلق

۲ ریشه‌های ساده‌ی زیر رادیکال فرجه زوج

۳ ریشه‌های ساده‌ی مخرج کسر

۴ لبه‌های دامنه

۵ نقاط شکستگی دامنه (در توابع چندضابطه‌ای)

۶ نقاطی که داخل جزء‌صحیح را به عددی صحیح تبدیل می‌کنند.

توجه کنید حد تابع f در نقطه‌ی a ، به معین‌بودن یا معین‌نیودن تابع در a بستگی ندارد.

«۳- گزینه‌ی ۳»

$$f(1/1) + f(1/0) + \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = 3/2 + 3/0 + 3 = 9/22$$

«۳- گزینه‌ی ۲»

تابع f در $x=1$ فقط مقدار دارد ولی حد ندارد. زیرا در بازه‌ی باز اطراف این نقطه تعریف نشده است.

«۴- گزینه‌ی ۴»

تابع f فقط در نقطه‌ی $x=1$ متعلق به بازه‌ی $(-1, 3)$ - حد ندارد و در سایر نقاط این بازه دارای حد است. دقت می‌کنیم که این تابع در نقاط به طول‌های $x=-2$ و $x=4$ نیز فاقد حد است ولی این نقاط متعلق به بازه‌ی $(-1, 3)$ - نیستند. همچنین تابع در نقاط به طول $x = \frac{5}{2}$ مقادار ندارد، ولی حد دارد.

«۴- گزینه‌ی ۴»

$$\lim_{x \rightarrow (-2)^+} f(x) = 3$$

تابع f در نقطه‌ی $x=-2$ حد ندارد. زیرا:

$$\lim_{x \rightarrow (-2)^-} f(x) = 1$$

$$\begin{cases} \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 1 \implies -2 \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -2 \\ \lim_{x \rightarrow (-2)^+} f(x) = 3 \implies \lim_{x \rightarrow (-2)^+} 3f(x) = 9 \implies -2 \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) + \lim_{x \rightarrow (-2)^+} 3f(x) - \lim_{x \rightarrow -2^-} f(x) = 5 \\ \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = 2 \implies - \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = -2 \end{cases}$$

«۳- گزینه‌ی ۳»

با توجه به $D_f = \cup \{5\} \cup (-3, 3)$ تابع f در نقطه‌ی $x=5$ فقط مقدار دارد ولی حد ندارد. زیرا تابع در یک بازه‌ی باز مانند I در اطراف این نقطه تعریف نشده است.

«۷- گزینه‌ی ۳»

«۸-گزینه‌ی «۱»

با توجه به $D_f = (-\infty, -2] \cup \{1\} \cup [2, +\infty)$ می‌توان گفت فقط در اطراف این نقطه تعریف نشده است.

«۹-گزینه‌ی «۱»

حد هر چهار قسمت درست محاسبه شده است.

«۱۰-گزینه‌ی «۴»

۱ اشاره به حد راست تابع f در نقطه‌ی a دارد. زیرا $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = L$ همواره مثبت است. **۲** نیز به دلیل آن‌که δ از مقادیر بزرگ‌تر از صفر به صفر می‌کند، اشاره به حد راست تابع f در نقطه‌ی a دارد. در **۳** چون ماهیت δ منفی است، حاصل $\lim_{t \rightarrow a^-} f(a+t) = L$ اشاره به حد چپ و راست تابع f برابر $(a^+ - \delta)$ می‌باشد. یعنی تابع دارای حد راست در نقطه‌ی a است. اما در **۴**، $\lim_{t \rightarrow a^+} f(a+t) = L$ اشاره به حد چپ و راست تابع در نقطه‌ی a دارد. در صورتی که در فرض مسئله فقط حد راست تابع در نقطه‌ی a برابر L است و ما از حد چپ تابع اطلاعی نداریم، پس می‌تواند نادرست باشد.

«۱۱-گزینه‌ی «۳»

$$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1} (a+1)x + 3 = (a+1)(-1) + 3 = -a - 1 + 3 = -a + 2 = -4 \Rightarrow a = 6$$

$$\lim_{x \rightarrow -4} f(x) = \lim_{x \rightarrow -4} (-2x^2 + b) = -32 + b = -1 \Rightarrow b = 31$$

$$4a - b = 4(6) - 31 = -7$$

پس:

«۱۲-گزینه‌ی «۲»

از آن جایی که تابع f در نقطه‌ی $-2 = x$ دارای حد است، باید حد چپ و راست در این نقطه با هم برابر باشند.

$$\lim_{x \rightarrow (-2)^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-2)^+} (x+b) = -2 + b$$

$$\lim_{x \rightarrow (-2)^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-2)^-} (x^2 + bx + 3a) = 4 - 2b + 3a$$

$$\lim_{x \rightarrow (-2)^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-2)^+} f(x) \Rightarrow -2 + b = 4 - 2b + 3a \Rightarrow 3a - 3b = -6 \Rightarrow a - b = -2$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = 2 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 2^+} \sqrt{2x^2 - 4a} = \sqrt{8 - 4a} = 2 \Rightarrow 8 - 4a = 4 \Rightarrow a = 1$$

با توجه به این‌که $a = 1$ و $a - b = -2$ ، می‌توان نتیجه گرفت $b = 3$. پس:

«۱۳-گزینه‌ی «۴»

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{ax - 3}{x + b} = \frac{3a - 3}{3 + b} = 2 \Rightarrow 3a - 3 = 6 + 2b \Rightarrow 3a - 2b = 9$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} (ax^2 + bx + 5) = 9a + 3b + 5 = 5 \Rightarrow 9a + 3b = 0 \Rightarrow 3a + b = 0$$

با حل دو معادله، دو مجھول خواهیم داشت $a = 1$ و $b = -3$. پس $a = 1$ و $b = -3$.

«۱۴-گزینه‌ی «۴»

اگر تابع f در نقطه‌ی $1 = x$ دارای حد باشد، باید حد چپ و راست تابع در این نقطه موجود و با هم برابر باشد.

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 1^+} (3ax + b) = \lim_{x \rightarrow 1^-} (4x^2 - 3bx - a) \Rightarrow 3a + b = 4 - 3b - a \Rightarrow 4a + 4b = 4 \Rightarrow a + b = 1$$

«۱۵-گزینه‌ی «۱»

$$\lim_{x \rightarrow \infty^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty^+} \left(\frac{ra|x|}{x} + \frac{b(x-1)}{|x-1|} \right) = \lim_{x \rightarrow \infty^+} \left(\frac{rax}{x} - \frac{b(x-1)}{x-1} \right) = ra - b = 1 \quad \text{۱}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty^+} \left(\frac{ra|x|}{x} + \frac{b(x-1)}{|x-1|} \right) = \lim_{x \rightarrow \infty^+} \left(\frac{rax}{x} + \frac{b(x-1)}{x-1} \right) = ra + b = -3 \quad \text{۲}$$

از **۱** و **۲** نتیجه می‌گیریم $b = -2$ و $a = -\frac{1}{2}$. پس:

$$f(-3) = \frac{-3 - 1}{-2} = 2$$

$$\lim_{x \rightarrow -3^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-3)^+} f(x) = 2$$

پس تابع f در نقطه‌ی $-3 = x$ حد و مقدار دارد.

تابع f دامنه‌ای برابر $\{ -2, 2 \}$ دارد. پس تابع در نقطه‌ای به طول ۲ مقدار ندارد.

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{-x(x-2)}{(x-2)(x+2)} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{-x}{x+2} = -\frac{1}{2}, \quad \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x(x-2)}{(x-2)(x+2)} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x}{x+2} = \frac{1}{2}$$

پس تابع f در نقطه‌ای به طول ۲ حد ندارد.

وقتی می‌نویسیم $x \rightarrow -6^-$ یعنی $x < -6$. حال طرفین نامساوی را در عدد $\frac{2}{3}$ ضرب می‌کنیم. یعنی $-4 < \frac{2}{3}x$. پس:

$$\lim_{x \rightarrow (-4)^-} f\left(\frac{2x}{3}\right) = f((-4)^-)$$

حال برای محاسبه‌ی $(-4)^-$, کافی است حاصل $\lim_{x \rightarrow (-4)^-} f(x)$ را به دست آوریم:

$$\lim_{x \rightarrow (-4)^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-4)^-} (\sin \frac{2\pi x}{3} - \cos \frac{2\pi x}{3}) = \sin\left(-\frac{8\pi}{3}\right) - \cos\left(-\frac{12\pi}{3}\right) = -\sin\left(\frac{4\pi}{3}\right) - \cos(4\pi) = -\sin\left(\pi + \frac{\pi}{3}\right) - \cos\pi = \frac{\sqrt{3}}{2} + 1$$

وقتی می‌نویسیم $x \rightarrow -1^-$ یعنی $x < -1$. پس:

$$\lim_{x \rightarrow (-1)^-} f\left(\frac{2x-1}{3}\right) = f((-1)^-) = f(1^+)$$

و در نتیجه:

حال برای محاسبه‌ی 1^+ می‌توان از $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x)$ استفاده نمود.

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (\tan \frac{2\pi x}{3} - \cos \frac{2\pi x}{3}) = \tan \frac{2\pi}{3} - \cos \frac{2\pi}{3} = \tan\left(\pi - \frac{\pi}{3}\right) - \cos\left(\pi - \frac{\pi}{3}\right) = -\tan\frac{\pi}{3} + \cos\frac{\pi}{3} = -1 + \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$x < -2 \Rightarrow \frac{x}{2} < -1 \Rightarrow \frac{-x}{2} > 1$$

وقتی می‌نویسیم $x \rightarrow -2^-$ یعنی $x < -2$. پس:

و در نتیجه:

$$\lim_{x \rightarrow (-2)^-} f\left(\frac{-x}{2}\right) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \left(\frac{2a|x-1|}{x-1} + 1\right) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \left(\frac{2a(x-1)}{x-1} + 1\right) = 2a + 1 \Rightarrow 2a + 1 = f(1) \Rightarrow 2a + 1 = 2 \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

$$\lim_{x \rightarrow (-1)^-} f(|x|) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = -1$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} f(1-x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(f(x)) = f(f(1^+)) = f((-1)^-) = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow (-1)^-} f(|x|) + \lim_{x \rightarrow \infty} f(1-x) + \lim_{x \rightarrow 1^+} f(f(x)) = -1 + 1 + 1 = 1$$

و در نتیجه:

«۲۲-گزینه‌ی ۳»

$$\lim_{x \rightarrow \circ^+} f(x) = \gamma^-$$

$$\lim_{x \rightarrow \circ^+} f(f(x)) = \lim_{x \rightarrow \gamma^-} f(x) = (-\gamma)^+$$

$$\lim_{x \rightarrow \circ^+} f(f(f(x))) = \lim_{x \rightarrow (-\gamma)^+} f(x) = \gamma$$

$$\lim_{x \rightarrow \circ^+} f(f(f(x))) = f(f(\gamma^-)) = f(f(\gamma^-)) = f((- \gamma)^+) = \gamma$$

حاصل فوق را می‌توان به صورت خلاصه‌تر نیز به دست آورد:

«۲۳-گزینه‌ی ۱»

$$\lim_{x \rightarrow \circ^+} f(f(f(x))) = f(f(f(\circ^+))) = f(f(\circ^-)) = f(\circ^+) = \circ$$

«۲۴-گزینه‌ی ۳»

$$\text{I} \quad \lim_{x \rightarrow \circ^-} f(|x^\gamma - 1|) = f(|(-1)^+|) = f(\gamma^-) = -1$$

$$\text{II} \quad \lim_{x \rightarrow \gamma^-} f\left(\frac{x}{\gamma}\right) = \lim_{x \rightarrow \circ^-} f(x) = -1$$

$$\text{III} \quad \lim_{x \rightarrow \circ^-} |f(x)| = |-1| = 1$$

$$\text{IV} \quad \lim_{x \rightarrow (-1)^-} |f(x)| = |-1| = 1$$

پس حد محاسبه شده در I، II و III درست و در IV نادرست است.

«۲۵-گزینه‌ی ۱»

$$f(x) = \begin{cases} 1 & x > 1 \\ 0 & x = 1 \\ -1 & x < 1 \end{cases}$$

ابتدا تابع f را به صورت ۱ نویسیم، سپس حدود خواسته شده را محاسبه می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow \circ^-} f(1 + x^\gamma) = f(\gamma^+) = 1 \quad , \quad \lim_{x \rightarrow \circ^-} f(1 - x^\gamma) = f(\gamma^-) = -1$$

$$-\lim_{x \rightarrow \circ^-} f(1 + x^\gamma) + \lim_{x \rightarrow \circ^-} f(1 - x^\gamma) = -1 - 1 = -2$$

پس خواهیم داشت:

«۲۶-گزینه‌ی ۲»

$$f(x) = \begin{cases} \frac{|\sin \gamma x|}{\sin \gamma x} + \gamma \cos x & -\pi < x < \pi \\ \frac{\sin \gamma x}{|\sin \gamma x|} - \cos x & x > \pi \text{ یا } x < -\pi \end{cases}$$

تابع f را می‌توان به صورت مقابل نوشت:

حال حدهای موردنظر را محاسبه می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow \pi^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pi^-} \left(\frac{|\sin \gamma x|}{\sin \gamma x} + \gamma \cos x \right) = \lim_{x \rightarrow \pi^-} (-1 + \gamma \cos x) = -1 - \gamma = -\gamma$$

$$\lim_{x \rightarrow (-\pi)^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-\pi)^-} \left(\frac{|\sin \gamma x|}{\sin \gamma x} - \cos x \right) = \lim_{x \rightarrow (-\pi)^-} (1 - \cos x) = 1 + 1 = 2$$

«۲۷-گزینه‌ی ۲»

$$\lim_{x \rightarrow (-1)^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-1)^+} \frac{(\sin \frac{\pi x}{\gamma} + \cos \pi x)(x+1)}{(x+1)(\gamma x+1)} = \lim_{x \rightarrow (-1)^+} \frac{\sin \frac{\pi x}{\gamma} + \cos \pi x}{\gamma x+1} = \frac{-1-1}{-\gamma+1} = \frac{-2}{-\gamma} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow (-1)^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-1)^-} \frac{-(\sin \frac{\pi x}{\gamma} + \cos \pi x)(x+1)}{(x+1)(\gamma x+1)} = \lim_{x \rightarrow (-1)^-} \frac{-(\sin \frac{\pi x}{\gamma} + \cos \pi x)}{\gamma x+1} = \frac{2}{-\gamma} = -1$$

«۲۸-گزینه‌ی ۲»

$$\lim_{x \rightarrow -1} \sqrt{\gamma x^\gamma + \delta x + \gamma} = \lim_{x \rightarrow (-1)^-} \sqrt{\gamma x^\gamma + \delta x + \gamma} = \circ$$

با توجه به این که $D_f = (-\infty, -1] \cup [-\frac{\gamma}{\gamma}, +\infty)$ می‌توان گفت:

«۲۹-گزینه‌ی ۲»

$$\log(x-2) \geq 0 \Rightarrow x-2 \geq 1 \Rightarrow x \geq 3 \Rightarrow D_f = [3, +\infty)$$

الف دامنه‌ی تابع را می‌یابیم:

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} \sqrt{\log(x-2)} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \sqrt{\log(x-2)} = 0$$

پس حد تابع در نقطه‌ی ۳ $x=3$ وجود دارد.

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{|x-2|}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x-2}{x-2} = 1, \quad \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{|x-2|}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{-(x-2)}{x-2} = -1$$

ب حد چپ و راست تابع را بررسی می‌کنیم:

پس حد تابع در نقطه‌ی ۲ $x=2$ وجود ندارد.

$$x^2 - 1 \geq 0 \Rightarrow x^2 \geq 1 \Rightarrow |x| \geq 1 \Rightarrow x \geq 1 \text{ یا } x \leq -1$$

c دامنه‌ی تابع را می‌یابیم.

$$x^2 - 1 - \sqrt{x^2 - 1} \geq 0 \Rightarrow \sqrt{x^2 - 1}(\sqrt{x^2 - 1} - 1) \geq 0 \Rightarrow \begin{cases} \sqrt{x^2 - 1} \geq 0 \Rightarrow x = \pm 1 \\ \sqrt{x^2 - 1} - 1 \geq 0 \Rightarrow x^2 \geq 2 \Rightarrow |x| \geq \sqrt{2} \Rightarrow x \geq \sqrt{2} \text{ یا } x \leq -\sqrt{2} \end{cases}$$

در نهایت دامنه‌ی تابع عبارت است از $D_f = (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, +\infty)$. بنابراین تابع در نقطه‌ی ۱ $x=1$ حد چپ و راست ندارد.

«۳۰-گزینه‌ی ۱»

$$\text{وقتی می‌نویسیم } x \rightarrow \frac{\pi}{3}^+ \text{ یعنی } x > \frac{\pi}{3} \text{ و در نتیجه } -\frac{3x}{4} < -\frac{\pi}{4}$$

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{3}^+} f(-\frac{3x}{4}) = \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{3})^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{3})^-} \frac{-a(\sin x + \cos x)}{\sin x + \cos x} + 1 = \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{3})^-} (-a + 1) = -a + 1$$

$$f(\frac{\pi}{3}) = \frac{\sin(\frac{\pi}{3})}{\pi} - 1 = \frac{\frac{\sqrt{3}}{2}}{\pi} - 1 = -\frac{1}{\pi}$$

$$-a + 1 = -\frac{1}{\pi} \Rightarrow a = \frac{1}{\pi}$$

و در نتیجه:

«۳۱-گزینه‌ی ۴»

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = -2$$

تابع f را می‌توان به صورت ساده‌تر $f(x) = \begin{cases} 2 & x > 2 \\ -2 & x < 2 \end{cases}$ نوشت. به این ترتیب داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(f(x)) = \lim_{x \rightarrow 2^-} f(f(x)) = f(-2) = -2$$

«۳۲-گزینه‌ی ۴»

با توجه به نمودار دو تابع $y = \sin x$ و $y = \cos x$ می‌توان به نتایج زیر رسید:

$$x \rightarrow \frac{\pi}{4}^+ : \sin x > \cos x \Rightarrow \sin x - \cos x > 0$$

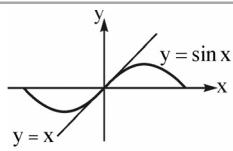
$$x \rightarrow \frac{\pi}{4}^- : \sin x < \cos x \Rightarrow \sin x - \cos x < 0$$

با توجه به نکته‌ی فوق می‌توان حد موردنظر را محاسبه نمود:

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}^+} f(\sin x - \cos x) - \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}^-} f(\sin x - \cos x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) - \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{\frac{\pi}{4}x + |x|}{2|x|} \right) - \lim_{x \rightarrow 0^-} \left(\frac{\frac{\pi}{4}x - |x|}{2|x|} \right)$$

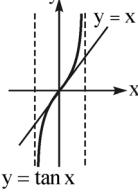
$$= \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{\frac{\pi}{4}x + x}{2x} \right) - \lim_{x \rightarrow 0^-} \left(\frac{\frac{\pi}{4}x - x}{2x} \right) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (\frac{3}{4}x + 1) + \lim_{x \rightarrow 0^-} (x + \frac{1}{4}) = 1 + 2 = 3$$

«۳۳-گزینه‌ی ۱»

با توجه به مقایسه‌ی نمودارهای توابع $y = \sin x$ و $y = \tan x$ می‌توان به نتایج زیر رسید:

$$x \rightarrow 0^+ : \begin{cases} \sin x < x \\ x < \tan x \end{cases} \Rightarrow \sin x < x < \tan x$$

$$x \rightarrow 0^- : \begin{cases} x < \sin x \\ \tan x < x \end{cases} \Rightarrow \tan x < x < \sin x$$

$$\begin{aligned} & \lim_{x \rightarrow 0^+} f(\sin x - \tan x) - \lim_{x \rightarrow 0^-} f(\sin x - \tan x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) - \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^-} (\tan \pi x - \cos x) - \lim_{x \rightarrow 0^+} (\sin \pi x - \cos x) = -4 + 1 = -3 \end{aligned}$$

در نتیجه:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(f(\sin x - \tan x)) = f(f(f(0^-))) = f(f(-1)) = f(-1) = 1$$

دقت کنید هنگامی که $x \rightarrow 0^+$ داریم $\sin x - \tan x < 0$ نامساوی $\sin x < \tan x$ برقرار است.

«۳۴-گزینه‌ی ۳»

در تابع $\frac{g}{f}$ چون $f(x) = 0$ حد راست وجود ندارد. پس در کل حد ندارد.

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} (f+g)(x) = 1 \quad \text{و} \quad \lim_{x \rightarrow 0^+} (f+g)(x) = -1 \quad \text{در تابع } (f+g)(x) = \begin{cases} \sin^2 \pi x - 1 & x \geq 0 \\ \cos^2 \pi x + 2x & x < 0 \end{cases} \text{ است، حد وجود ندارد.}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} (f-g)(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (f-g)(x) = 1 \quad \text{در تابع } (f-g)(x) = \begin{cases} \sin^2 \pi x + 1 & x \geq 0 \\ \cos^2 \pi x - 2x & x < 0 \end{cases} \text{ تابع در نقطه‌ی صفر دارای حد است.}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} (f \cdot g)(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (f \cdot g)(x) = 0 \quad \text{در تابع } (f \cdot g)(x) = \begin{cases} -\sin^2 \pi x & x \geq 0 \\ 2x \cos^2 \pi x & x < 0 \end{cases} \text{ تابع در نقطه‌ی صفر دارای حد است.}$$

بنابراین دو تابع $f-g$ و $f \cdot g$ در نقطه‌ی صفر حد دارند.

«۳۵-گزینه‌ی ۳»

$$\lim_{x \rightarrow 1} \sqrt{\log x} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \sqrt{\log x} = 0$$

در ۱ داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} = \frac{1}{0^+} = +\infty \quad \checkmark$$

در ۲ داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \sqrt{\sin(x-1)} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \sqrt{\sin(x-1)} = 0$$

در ۳ داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 1} 2^{x-1} = 2^0 = 1$$

در ۴ داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \sqrt{\sin x - \tan x} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \sqrt{\sin x - \tan x} = 0$$

در ۱ داریم:

$$\text{در ۲ برای محاسبه‌ی } f(x) = \sqrt{x-1-\sqrt{x-1}} \text{ ابتدا دامنه‌ی تابع } \lim_{x \rightarrow 1} \sqrt{x-1-\sqrt{x-1}} \text{ را می‌یابیم.}$$

$$\begin{cases} x-1-\sqrt{x-1} \geq 0 \Rightarrow \sqrt{x-1}(\sqrt{x-1}-1) \geq 0 \Rightarrow \begin{cases} x-1=0 \Rightarrow x=1 \\ \sqrt{x-1}-1 \geq 0 \Rightarrow x-1 \geq 1 \Rightarrow x \geq 2 \end{cases} \\ x-1 \geq 0 \Rightarrow x \geq 1 \end{cases}$$

از اشتراک بازه‌ها خواهیم داشت $(1, 2]$. پس تابع در نقطه‌ی $x=1$ مقدار دارد ولی حد ندارد. زیرا در سمت چپ و راست نقطه‌ی $x=1$ تابع تعریف نشده است.

«۳۷-گزینه‌ی ۲»

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \log_x 1 = \lim_{x \rightarrow 1^-} \log_x 1 = \infty$$

در ۳ می‌دانیم لگاریتم عدد یک به هر مبنای برابر صفر است، پس:

در ۴ ابتدا دامنهٔ تابع را می‌یابیم:

$$\begin{cases} x + 1 > 0 \\ x > 0 \\ x \neq 1 \end{cases} \xrightarrow{\text{اشترک}} D_f = (0, +\infty) - \{1\}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \log_x(x+1) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \log_x(x+1) = \infty$$

پس:

«۳۸-گزینه‌ی ۳»

چون تابع f در نقطهٔ $x = 1$ و تابع g در نقطهٔ $x = 2$ دارای حد هستند، خواهیم داشت:

$$\begin{cases} \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = 3 - 1 = 2 \\ \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = a + b \end{cases} \Rightarrow a + b = 2$$

$$\begin{cases} \lim_{x \rightarrow 2^+} g(x) = 2a - 4 \\ \lim_{x \rightarrow 2^-} g(x) = 4 + 2b \end{cases} \Rightarrow 2a - 4 = 4 + 2b \Rightarrow 2a - 2b = 8 \Rightarrow a - b = 4$$

حال با حل دستگاه دو معادله، دو مجهول a و b می‌توان نوشت $a = -1$ و $b = -5$

با توجه به مقادیر محاسبه شده، هر یک از گزینه‌ها را بررسی می‌کیم:

۱ $\begin{cases} \lim_{x \rightarrow 2^+} h(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} (\frac{ax}{2} + b) = \frac{9}{2} - 1 = \frac{7}{2} \\ \lim_{x \rightarrow 2^-} h(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} (2x - a) = 6 - 3 = 3 \end{cases}$

۲ $\begin{cases} \lim_{x \rightarrow 2^+} h(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} (2ax + 3b) = 18 - 3 = 15 \\ \lim_{x \rightarrow 2^-} h(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} (2x^2 + bx) = 27 - 3 = 24 \end{cases}$

۳ $\begin{cases} \lim_{x \rightarrow 2^+} h(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} (ax + bx) = 9 - 3 = 6 \\ \lim_{x \rightarrow 2^-} h(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} |bx - a| = |-3 - 3| = 6 \end{cases}$

۴ $\begin{cases} \lim_{x \rightarrow 2^+} h(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} (2ax + |x|) = 18 + 3 = 21 \\ \lim_{x \rightarrow 2^-} h(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} (2ax + bx) = 18 - 3 = 15 \end{cases}$

همان‌طور که از محاسبات فوق برمی‌آید فقط تابع ۳ در نقطهٔ $x = 2$ دارای حد است.